

**EXECUTIVE SUMMARY
OF
ENVIRONMENTAL IMPACT ASSESSMENT
For**

Shree Ram Clay

NADPA CHINA CLAY MINE

(Area: 9.45 ha)

Proposed Capacity: 2,50,000 TPA

Old Survey No:- 544

New Survey No:- 682

Village: Nadpa, Taluka Bhuj, District: Kutch,
Gujarat

Project Proponent:

Mr. Manoj P. Solanki

Madhapar, Taluka Bhuj, Dist.-Kutch,

State- Gujarat., Pin - 370020

Phone No.: 09824239575

Prepared by:

**GRASS ROOTS RESEARCH & CREATION INDIA
(P) LTD.**

**(An ISO 9001:2008 Certified Co., NABET & QCI
Accredited)**

F-374,375, Sector-63, Noida, U.P

Ph.: 0120-4044630 Tele fax: 0120-2406519

Email: info@grc-india.com, grc.india@yahoo.com

Website: <http://www.grc-india.com>

સારાંશ અહેવાલ
પર્યાવરણીય અસરનું મયલ્યાંકન
અને
એન્વાયર્મેન્ટલ મેનેજમેન્ટ પ્લાન રિપોર્ટ માટે
નાડપા ચાઇનાક્લે માઇન

(ક્ષેત્રફળ ૯.૪૫ હેક્ટર)
સૂચિત ક્ષમતા ૨,૫૦,૦૦૦ ટન પ્રતિ વર્ષ
ગામ: નાડપા તાલુકો : ભુજ, જિલ્લો : કચ્છ. ગુજરાત.

અરજદાર :

શ્રી મનોજ પી. સોલંકી

માધુપુ, તાલુકો: ભુજ, જિલ્લો: કચ્છ.
ગુજરાત ૩૭૦૦૨૦

તૈયાર કરનાર:

GRASS ROOTS RESEARCH અને CREATION INDIA (P) LTD.
(QCI/NABET દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત એક ISO 9001:2008, 14001:2004 અને OHSAS
18001:2007 સર્ટિફિકેશન કો.)

F - 374, 375, સેક્ટર ૬૩, નોઇડા, યુ.પી.

ફોન: 0120-4044630 TELE. FAX. 0120-2406519

E. mail : info@grc_india.com, grac.india@yahoo.com

Web Site : http://www.grc_india.com

એપ્રિલ - ૨૦૧૩

કાર્યકારી સારાંશ

૧.૦ પરિચય

નાડપા ચાયના ક્લે માઈન ની નાડપા ગામે ભુજ તાલુકામાં કચ્છ જિલ્લા ગુજરાત મુકામે ૯.૪૫ હેક્ટર વિસ્તાર માંથી ૨,૫૦,૦૦૦ ટન પ્રતિ વર્ષ ના ઉત્પાદન ની દરખાસ્ત છે. નાડપા ચાયના ક્લે માઈન ની નાડપા ગામે ભુજ તાલુકામાં કચ્છ જિલ્લા ગુજરાત મુકામે આવેલી ૯.૪૫ હેક્ટર વિસ્તારની લીઝ શ્રી વિનોદભાઈ પી. સોલંકી ની તરફેણમાં તારીખ ૧૮ મી જુલાઈ ૧૯૭૯ થી ૨૦ વર્ષ માટે આપવામાં આવી હતી.

તારીખ ૧૮ મી જુલાઈ ૧૯૭૯ ના રોજ ૧૯૭૯ થી ૧૯૯૯ સુધીનાં ૨૦ વર્ષના સમયગાળા માટે ખાણકામની લીઝ ચલાવવા અને નોંધવામાં આવી હતી.

તારીખ ૧૯/૧૦/૨૦૦૦ ના રોજ ખાણકામ ની લીઝ રીન્યુઅલ ૧૮/૦૭/૧૯૯૮ થી ૧૭/૦૭/૨૦૧૮ સુધી ૨૦ વર્ષ માટે ચલાવવા અને નોંધવામાં આવી હતી. આ લીઝ તારીખ ૧૮/૦૧/૨૦૦૬ નાં રોજ શ્રી મનોજ પી. સોલંકી અને શ્રી પુરષોત્તમ સોલંકી ના નામે સરકાર ના આદેશ નંબર MLN/૩૪૦૫ /૩૩૩૫/CHH થી તબદીલ કરવામાં આવી હતી.

ભારત સરકાર (વન અને પર્યાવરણ મંત્રાલય) ૧૪ સપ્ટેમ્બર ૨૦૦૬, સુધારો ડીસેમ્બર ૨૦૦૯ અને એપ્રિલ ૨૦૧૧ ના ઇઆઈએ નોટિફિકેશન પ્રમાણે આપ્રોજેક્ટ 'B' કેટેગરી માં આવે છે. ઇઆઈએ નોટિફિકેશનપવૃત્તિ 1(a) અને એન્વયર્નમેન્ટ ઇમ્પેક્ટ એસેસમેન્ટ (ઇઆઈએ) તથા એન્વાર્નમેન્ટ મેનેજમેન્ટ પ્લાન (ઇએમપી)ની જરૂરિયાત એન્વયર્નમેન્ટલ ક્લીયરન્સ (પર્યાવરણીય મંજૂરી) લેવાની રહે છે. ચાયના ક્લે ની ખાણકામ ની લીઝ રીન્યુઅલ માટે અધિકૃત સંસ્થા એ આપેલા (ટર્મ્સ ઓફ રેફરન્સ)પ્રમાણે એન્વયર્નમેન્ટ ક્લીયરન્સ મેળવવાનું રહે છે. TORનાં મુદ્દાઓ તા. ૧૦/૧૧/૨૦૧૧ નાં રોજ ગુજરાત સરકાર, રાજ્ય નિષ્ણાત મૂલ્યાંકન સમિતિ (SEAC) દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. (NO EIA -10-2010-728E-70504). આ EIA, EIA નોટિફિકેશન તથા TOR મુજબ બનાવવામાં આવે છે.

૨.૦ પ્રોજેક્ટ વર્ણન :

સ્થળ : માઈનીંગ લીઝ નાડપા ગામ તાલુકો : ભુજ જિલ્લો : કચ્છ.

ગુજરાત રાજ્ય માં છે.માઈનીંગ લીઝ નો ભારત સરકાર સરવેયર નંબર ૪૧E/૧૫ માં સમાવેશ થાય છે.

જગ્યા ની વિગત:

અક્ષાંશ : 23° 17'22-46" ઉત્તર

રેખાંશ : 69°54'53-52" પુર્વ

ક્ષેત્રફળ અને ઉત્પાદન:

કુલ માઈનીંગ લીઝ વિસ્તાર ૯.૪૫ હેક્ટર નો છે.

ક્રમ	જમીન વપરાશ ની વિગત	જમીન વપરાશ %	વિસ્તાર હેક્ટરમાં
૧	ખેતીલાયક જમીન	---	---
૨	મઈનીંગ	૩૨.૨૨	૩.૦૪૪૫
૩	પણી સ્ત્રોત અને ટેન્ક	---	---
૪	બંધકામ થયેલ જમીન	---	---
૫	પડતર જમીન	૬૭.૭૮	૬.૪૦૫૫
કુલ		૧૦૦	૯.૪૫

આ સૂચિત પ્રોજેક્ટ ૨,૫૦,૦૦૦ ટન વાર્ષિક ધોરણે ઉત્પાદન કરવા માટેનો છે.

કનેક્ટીવિટી:

આ લીઝ વિસ્તાર ઉત્તરે ૪.૫ કિ.મી. એ નાડપા ગામ સુધી શર માર્ગ દ્વારા જોડાયેલ છે. ૫.૦ કિ.મી ના અંતરે ધનેટી ગામ પાસેથી ધોરી માર્ગ પસાર થાય છે. નજીક નું રેલ્વે સ્ટેશન અંજાર છે. ભુજ ગાંધીધામ નું પશ્ચીમ રેલ્વે લીઝ વિસ્તારથી ૨૨.૦ કિ.મી. અંતરે છે. નજીકનું હવાઈમથક ભુજ છે. અને ત્યાંથી નિયમીત રીતે ભારતીય એરલાઈન્સ અને અન્ય ખાનગી એરલાઈન્સ મળી રહે છે. જે લીઝ વિસ્તાર થી ૩૦ કિ.મી. દુર આવેલ છે.

૨.૧ સુચિત પ્રોજેક્ટની લાક્ષણિકતાઓ:

ક્રમ	૧ અરજદાર નું નામ	શ્રી મનોજ પી. સોલંકી
	મઠન નું નામ	નાડપા ચાઈના ક્લે માઈન
	ગામ	નાડપા
	તલુકા	ભુજ
	જિલ્લો અને રાજ્ય	કચ્છ, ગુજરાત
	અક્ષાંશ	23° 17'22.46" ઉત્તર
	રેખાંશ	69°54'53.52" પૂર્વ
	ટોપોશીટ નંબર	૪૧E/૧૫
	લીઝની સંખ્યા	ફક્ત એક
	ખનિજ	ચાઈના ક્લે
	ક્ષેત્રફળ	૯.૪૫ હેક્ટર
	પત્રવ્યવહાર નું સરનામું	નાડપા ચાઈના ક્લે માઈન. મનોજ પી સોલંકી માધોપુર તાલુકો: ભુજ જિલ્લો: કચ્છ. ગુજરાત - ૩૭૦૦૨૦
	લીઝ સમયગાળો (વર્ષ)	૨૦
	લીઝ ની સ્થિતિ	કાર્યરત

૨.૨ પ્રોજેક્ટ માટેની મૂળભૂત જરૂરીયાતો

ક્રમ	જરૂરીયાતો	જથ્થો	સ્ત્રોત
૧	જમીન	૯.૪૫ હેક્ટર	હાલની માઈન છે
૨	પાણી	9.55 KLD	કુદરતી ઝરણામાંથી અથવા નજીકનાં ગામ માંથી
૩	માનવશક્તિ	૩૨	મુખ્યત્વે નજીક નાં ગામો માંથી

૨.૩ ખાણકામ ની વિગતો:

મઈનીંગની પધ્ધતિ	ઓપનકાસ્ટ સેમી યાંત્રિક
બેન્ચ ની ઉચાઈ	ઉચાઈ ૫ મી. ખ્જોળાઈ > ૫ મીટર
અનામત માઈન્સ જથ્થો	૧૭૮, ૩૪, ૮૩૮ ટન
પીટ ની મર્યાદા	૧૨ મીટર
ખાણ ની અવધી	૯ વર્ષ
ભુગર્ભ જળ ની ઉડાઈ (bgi)	૩૦-૩૫ મીટર

૨.૪ મિનરલ (ખનીજ તત્ત્વો)ની ઉપયોગ:

આ ચાઈના ક્લે ને સીધા સીરામીક ઉદ્યોગ, સેનીટરીયસ, ટાઈલ્સ ઉત્પાદન અને વાસણો ની ફેક્ટરી વગેરે જેવા ઉદ્યોગો માટે વેચવામાં આવશે. આ ચાઈના ક્લે સિરામિક્સ માટે વપરાય છે.

૨.૫ જમીન વપરાશ ની પેટર્ન:

ક્રમ	જમીન વપરાશ ની વિગત	હાલ માં હેક્ટર	પાંચ વર્ષ ના અંતે (હેક્ટર)	ખાણ નાં જીવનના અંતે (હેક્ટર)
૧	પીટ અને ક્વોરી	૩.૦૪૫૫	૬.૬૩૦૦	૮.૦૯૫
૨	ક્યરા નો ભરાવો સૂચિત મિનરલ નો સ્ટોક	૦.૮૨૦૦	૧.૦૦૦૦	૦.૦૦૦૦
૩	ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર, ઓફીસ, બિલ્ડીંગ, વર્કશોપ અને રસ્તા વિગેરે	૦.૫૬૦૦	૧.૧૬૦૦૦	૦.૨૩૦૦
૪	વૃક્ષારોપણ	૦.૦૬૦૦૦	૦.૧૦૦૦	૧.૧૨૫૦
૫	દિવાલો પ્રતિધારણ	---	----	----
૬	બિનવપરાયેલ	૪.૯૬૪૫	૦.૫૬૦	૦.૦૦૦૦

3.0 પર્યાવરણ ની પરિસ્થિતિ:

ઓક્ટોબર ૨૦૧૨ થી ડીસેમ્બર ૨૦૧૨ નાં ચોમાસા પછી નાં સમયગાળામાં માઈન થી ૧૦ કિ.મી. ના રેડિયલ અંતર સુધી મુળભુત પર્યાવરણ ની ગુણવત્તા ચકાસવામાં આવી હતી.

3.1 મટીરીઓલોજી :

મોનીટરીંગ પીરિયડ (ઓક્ટોબર ૨૦૧૨ - ડીસેમ્બર ૨૦૧૨) માટે હવામાન ખાતાની સારાંશ માહિતી નીચે આપવામાં આવી છે

મહિનો	પવન ની ઝડપ			તાપમાન			વરસાદ	
	મહત્તમ	ન્યુનત્તમ	ઘ્રમ %	મહત્તમ	ન્યુનત્તમ	સરેરાશ	કુલ	વરસાદ નાં દિવસો નાં નંબર
ઓક્ટોબર ૨૦૧૨	7	1	35.5	38	18	21	0	0
નવેમ્બર ૨૦૧૨	11	1	41.6	35	15	26	0	0
ડીસેમ્બર ૨૦૧૨	18	1	37.02	37	7	12	0	0

3.2 આસપાસ ની હવાની ગુણવત્તા:

અભ્યાસ વિસ્તારમાંના વાતાવરણની હવાની ગુણવત્તા ચકાસવા છ જગ્યા એ અભ્યાસ કરવામાં આવેલી. દર ચોવિસ કલાકે બાર મહિના સુધી અઠવાડિયામાં બે વખત હવાની ગુણવત્તા ચકાસવામાં આવી હતી.

અભ્યાસ વિસ્તારમાં PM₁₀ ની મહત્તમ માત્રા 134.5 μg/m³ તથા ન્યુનત્તમ માત્રા 69.8 μg/m³ નોંધવામાં આવેલ છે. ૯૮% પર્સેન્ટાઈલ ની માત્રા ૮૪.૬ થી ૧૨૯.૩ માઈક્રોગ્રામ પ્રતિ ઘનમીટર હતી

આસપાસ વિસ્તારમાં SO₂(સલ્ફર ડાયોક્સાઇડ) ની માત્રા મહત્તમ 13.4μg/m³ અને ન્યુનત્તમ માત્રા 6.2 μg/m³ હતી . ૯૮% પર્સેન્ટાઈલ ની માત્રા ૯.૭માઈક્રોગ્રામ ઘનમીટર થી ૧૨.૮ માઈક્રોગ્રામ પ્રતિ ઘનમીટર હતી

અભ્યાસ વિસ્તારમાં NO_x (OXIDES OF NITROGEN) ની માત્રા મહત્તમ 27.5 μg/m³ અને ન્યુનત્તમ માત્રા 14.0μg/m³ હતી. . ૯૮% પર્સેન્ટાઈલ ની માત્રા ૨૧.૯ થી ૨૬.૩ માઈક્રોગ્રામ પ્રતિ ઘનમીટર હતી.

૩.૩ અવાજનું સ્તર

અભ્યાસ વિસ્તારમાં ૧૦ કિ. મી. વિસ્તાર માં કુલ ૭ સ્થળો એ ધ્વનિ ની માત્રા માપવામાં આવી હતી. ધ્વનિ ની માત્રા ઔદ્યોગિક વિસ્તાર, શાંત વિસ્તાર, રહેણાંક વિસ્તાર મુજબ મુજબ ઠવનિ માપન યંત્ર દ્વારા હાલમાં પ્રવર્તમાન માત્રાનો અભ્યાસ કરવામાં આવેલ છે. રત્નિ દરમ્યામ કલાકદીઠ માપવામાં આવેલ ધ્વનિ ની માત્રા $leq(LN)$ આકારણી ૪૦.૩ થી ૫૦.૯dB(A) અને દીવસ દરમ્યાન કલાક દીઠ $leq(LD)$ ૪૯.૭ થી ૬૦.૨ dB(A) થી આવેલ છે.

૩.૪ પાણી ની ગુણવત્તા:

અભ્યાસ વિસ્તારમાં પાણી ની ગુણવત્તા મુલ્યાંકન કરવા માટે બે સ્થળોએ નમુના લીધા હતા. વિશ્લેષણ માં બધા જળસ્ત્રોત નમુનાઓ વૈકલ્પિક સ્ત્રોતોના અવેજીમાં પાણી પીવા માટે યોગ્ય ગણી શકાય.

૩.૫ જમીન લાક્ષણિકતાઓ:

જમીન નમુનાઓ નવેમ્બર ૨૦૧૨ મહિનામાં એકત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા. જમીન ની માટી ના નમુના જમીન સ્તર થી ત્રીસ સે.મી નીચેથી વિવિધ જમીન ઉપયોગીતા મુજબ ૭ સ્થળોએથી એકત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા. અભ્યાસ વિસ્તારમાં જમીન ની માટી ની પી.એચ.થોડી આલ્કલાઇન (૭.૬૮ થી ૮.૨૯) વિદ્યુત વાહકતા (EC) નોંધવામાં આવી હતી. આ એકત્રિત માટી ના નમુના માં વાહકતા ૪૧૦-૭૫૬ $\mu m h o m s /$ સેમી. હતી.

૩.૬ સામાજિક વ્યવસ્થા

વસ્તી ગણતરી માટેનું સેનસેસ ૨૦૦૧ કચ્છ જીલ્લા માટે ૨૦૦૧ માં આવેલ ધરતીકંપ ને કારણે પ્રકાશિત થયેલ નથી. સેનસેસ સત્તાધિકારી દ્વારા અંદાજીત છે. આ વસ્તિ સેનસેસ ૨૦૧૧ સમય સૂચિ મુજબ ગુજરાતના તમામ સ્થળોએ, જીલ્લાઓમાં હાથ ધરવામાં આવી હતી. રાજ્ય અને જીલ્લા કક્ષા એ માહિતી સેનસેસ ઓથોરીટી દ્વારા પ્રકાશિત કરવામાં આવી છે. જ્યારે ગ્રામ્ય સ્તરે તે રજૂ કરવાની બાકી છે. તેથી એક પ્રયાસ તરીકે મોજણી દરમ્યાન અભ્યાસ વિસ્તારની વસ્તી વિષયક વિગતો એકત્રીત કરવામાં આવી હતી. અભ્યાસ વિસ્તારની અ.દજીત વસ્તી ૧૮૩૨૦ છે. જેમાં ૯૯૫૫ પુરુષ તથા ૮૩૬૫ સ્ત્રી છે.

૩.૭ જૈવિક પર્યાવરણ

ફ્લોરા

ફોર ઝોન:

અભ્યાસ વિસ્તાર માં કોઈપણ જાતની સંવેદનશીલ છોડની જાતો જોવામાં આવી નથી. લીઝ વિસ્તારનાં ડમ્પીંગ સ્થળે ઘણી ઓછી જાતની

વનસ્પતિ જેવીકે અરીઠા, દેશી બાવળ, લીમડો, પીપળો, ગાંડો બાવળ, ખિજડો, બોર, અવલ વગેરે જોતા આવેલ છે.

બફર ઝોન:

સૂચિત પ્રોજેક્ટ માં અભ્યાસ વિસ્તાર માં બફર ઝોન મુખ્યત્વે કૃષિ જમીન છે. બફર ઝોનમાં આવેલ કૃષિજમીનની આસપાસ તથા રોડની બાજુમાં આવેલ વનસ્પતિ નો સમાવેશ કરલ છે.

કૃષિ જમીન:

કચ્છ જિલ્લા માં દજુપણ પર આધારીત અર્થવ્યવસ્થા છે. પાણી ની અછત હોવા છતાં પણ અર્થતંત્ર કૃષિ અને ખેતી ની પ્રવૃત્તિઓ પર આધારીત છે. મુખ્ય કૃષિપાક બાજરાનો, લીલા ચણા, દિવેલ, મગફળી, કપાસ, ઘઉં, મોથબીન, તલ, જુવાર, અને મકાઈ છે. બાગાયત પાકો કેરી, વનસ્પતિ, પપૈયુ, અને કેળા, રીંગણ, ટામેટા, અને ઓકરા જેવા શાકભાજી છે.

માનવ વસાહત અને આસપાસ ના વિસ્તારની વનસ્પતિ:

અભ્યાસ વિસ્તારની આસપાસ તથા ગોમોમાં વનસ્પતિની જાત બાકીના વિસ્તાર કરતા સહેજ અલગ હોય છે. ગામનિ નજીક 1 વિસ્તારમાં ખાદ્યઉપયોગી પ્રજાતી છે. અભ્યાસના સ્થળ ની મુલાકાતમાં લીમડો, સીસમ, પ્રસપેસીસ જુલીક્લોરા અને ખેર સામાન્ય છે.

પ્રાણી સૃષ્ટિ:

કોર ઝોન:

અભ્યાસ વિસ્તાર માં વન્યજીવો ની મોજણી દરમયાન કોઈ પણ જાતના હિંસક પ્રાણીઓ ની અવરજવર જોવામાં આવી ન હતી. કોઈપણ સસ્તન અથવા પક્ષીઓ નાં માળા, સંવર્ધન કે કોર્જીક પેટર્ન કોર ઝોન માં જોવા મળેલ નથી. સ્થાનિક પક્ષીઓ ખોરાકની શોધમાં ખાણ વિસ્તાર ઉપર થી પસાર થતા હતા.

બફર ઝોન:

કચ્છ નો વિશળ દરીયા કિનારો અને રણએવીકેના જેવ જંગલી જીવનને મોટી સંખ્યામાં આકર્ષે છે. બફરઝોન ના 10 કિ.મી. ના ઘેરાવા માં કોઈપણ જંગલ ક્ષેત્ર નથી. અભ્યાસ વિસ્તાર ની મુલાકાત દરમ્યાન કેટલાક જંગલી પ્રાણીઓ જેવા કે નીલગાય, જંગલી ડુક્કર અથવા જંગલી ભુધર, ભારતીય શીયાળ બીજા રંગ ના પટ્ટા વાળું ઝરક, સસલા, ભારતીય લીમડી, જંગલી બિલાડીઓ, રણ બિલાડી ભારતીય પોર્ક્યુપાઈન અને લાંબા કાન વાળા નોળીયા, પણ કચ્છ માં જોવા મળે છે..

૪.૦ પર્યાવરણ પર અપેક્ષિત અસર:

૪.૧ હવા પર અસર:-

વિવિધ ખાણકામ પ્રવૃત્તિઓ માં એટલે લોડીંગ, ખાણકામ ઉપયોગ માં શારકામ બ્લાસ્ટિંગ વધારાનો બોજો દૂર કરવા મા તથા પરિવહન માં વપરાતા ભારે વાહનો ને કારણે તરતા રજકણો (pm10) હવામાં ફેલાય છે. યોગ્ય રીતે પાણીનો છંટકાવ માઈનીંગ જગ્યા પર કરવામાં આવશે.

૪.૨ પાણી પર્યાવરણ અને નિયંત્રણ પર અસર:

૪.૨.૧ સપાટી પરનાં જળાશયો માં પાણી પર અસર:

અભ્યાસના વિસ્તારના જમ્નિમાં મોટે ભાગે ચાઈના ક્લે અને રોલ ધરાવતી ખડકાળ છે. લીઝ વિસ્તારમાં સૌથી પાતળા આવરણ તરીકે માટી છે. અભ્યાસ વિસ્તાર માં મહત્તમ ૯૯ મીટર અને ન્યુનત્તમ ૯૨ મીટર કન્ટુર છે. લીઝ વિસ્તારમાં ડેનેજ સિસ્ટમ દક્ષિણ પૂર્વ તરફ છે. પ્રથમ ક્રમમાં પાણી નો સ્ત્રોત લીઝ વિસ્તારની બહાર છે. જમીન સ્તર નાં પાણી નદી માં જાય છે.

૪.૨.૨ ભુગર્ભ જળ ટેબલ પર અસર:

ભુગર્ભ નાં પાણી નું સ્તર માઈન ખાડા -ખાણ ખાડા કરતા નીચું છે. ખાણ પ્રવૃત્તિ અમુક ઉડાઈ થી નીચે પ્રતિબંધીત છે. અત્યારનું પાણીનું સ્તર નદી નાં પાણી નાં સ્તરથી ૩૦ થી ૩૫ મીટર છે. અને ખાણખાડાનું પાણીનું સ્તર નદી નાં સ્તર થી ૨૦ મીટર નીચું છે.

૪.૩ અવાજ ની અસર:

અભ્યાસ વિસ્તારમાં અવાજ ની માત્રા ની અસર ઓછી છે. ગામ ખાણકામ ના સ્થળે થી ઘણા દૂર આવેલા છે. જો કે ખાણકામ પ્રવૃત્તિમાં વધારે મશીનરી ન હોવાથી અવાજ ની માત્રા ઘણી ઓછી રહેશે.

૪.૪ જમીન પર્યાવરણ પર અસર:

લીઝ વિસ્તારની ઓપનકાસ્ટ ખાણકામ પ્રવૃત્તિઓના કારણે આસપાસના વિસ્તાર ની સુવિધાઓમાં ખલેલ થઈ શકે છે. તેથીજ ૯.૪૫ હેક્ટર જમીન માં ખાણપ્રવૃત્તિ શક્ય હોવ છતાં ૮.૦૯૫ હેક્ટર જમીન માં જ કરવામાં આવશે. આ જગ્યાઓ માં પુરાણ થશે અને તે કૃષિ હેતુ માટે રહેશે.

૪.૫ જંગલ અને વનસ્પતિ પર અસર:

૪.૫.૧ જૈવિક વિવિધતા પર અસર:

અભ્યાસ વિસ્તાર માં કોઈ પણ ભયંકર જાતિઓ વન્યજીવન અભ્યારણ્ય, વન્યજીવન કોરિડોર, યાયાવર રુટ્સ અથવા પયાર્સવરણ પ્રત્યે સંવેદનશીલ વિસ્તાર નથી.

૪.૫.૨ કૃષિ પર અસર:

આસપાસની કૃષિ પ્રવૃત્તિ પર અસર થઈ શકે છે પરંતુ ખાણકામ દરમિયાન રસ્તાઓ, ડમ્પ વિસ્તાર પર પાણીનો છંટકાવ જેવી વ્યવસ્થા થી અસર ઓછી થશે.

૪.૬ સામાજિક આર્થિક વાતાવરણ:

આ વિસ્તાર માં ખાણકામ પ્રવૃત્તિની અસર આ વિસ્તારમાં સામાજિક આર્થિક પર્યાવરણ પર હકારાત્મક છે. નાડપા ચાઇના ક્લે ખાણ સ્થાનિક વસ્તી માં રોજગારી પુરી પાડશે. અને જ્યારે પણ જરૂરિયાત જણાશે ત્યારે તે સ્થાનિક લોકો ને પસંદગી આપશે.

૫.૦ ઉદ્યોગ સ્થાપન પછીનાં માપનનું આયોજન:

ક્રમ	વર્ણન	મોનીટરીંગ નું આવર્તન
1	આસપાસની હવાની ગુણવત્તા	ત્રિમાસિક/અર્ધવાર્ષિક
2	હવામાન ની માહિતી	દૈનિક(દરરોજ)
3	અવાજનું માપન	અર્ધ વાર્ષિક
4	પાણી નું સ્તર અને ગુણવત્તા	ત્રિમાસિક/અર્ધવાર્ષિક
5	મટી ની ગુણવત્તા	વર્ષિક
ઘ	કૃષિ વિષયક પાક નું માપન	વર્ષિક

૬.૧ અન્ય અભ્યાસ:

રિસ્ક એસેસમેન્ટ અને ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ /હિઝાર્ડસ મેનેજમેન્ટ અનેએજ્યુકેશનાલ હેલ્થ અને સેક્ટી જેવા વધારાનાં અભ્યાસ કરવામાં આવેલ છે.

૭.૦ પ્રોજેક્ટ લાભો:

આ પ્રોજેક્ટ માટે ગામડા માં શૈક્ષણિક સગવડો, તબિબી સુવિધાઓ, વાહનવ્યવહાર ની સુવિધાઓ, પાણી પૂરવઠો વગેરે જેવા ગ્રમવાસી માટે માળખાકીય સુવિધાઓ પુરી પાડવા માટે બાંહેધરી આપેલ છે. આમ આ પ્રોજેક્ટ થી થનાર ફાયદાની અસર દેખાશેજેને કારણે આર્થિક સામાજિક પર્યાવરણમાં સુધારો આવશે.

૮.૦ એન્વાયર્નમેન્ટલ મેનેજમેન્ટ પ્લાન:

૮.૧ વાતાવરણ ની હવાનૂ મેનેજમેન્ટ:

નીચેના પગલા ખાણકામ ઓપરેશન દરમ્યાન હવા પ્રદૂષણ નિયંત્રણ માટે લેવામાં આવશે.

- આંતરીક રસ્તાઓ પર યોગ્ય જળ છંટકાવ કરવામાં આવશે.
- લીઝ વિસ્તાર પર રસ્તાઓ નું બાંધકામ
- ખાણવિસ્તાર ની આસપાસ તથા રસ્તાની આસપાસ ગ્રીનબેલ્ટ ડેવલપમેન્ટ-પ્લાન્ટેશન કરવામાં આવશે.
- ખોદકામ કરનાર તથા વધારે રજકણો અનુભવતા સ્થળોએ કામ કરનારને મસ્કસ આપવામાં આવશે.

૮.૨ પાણી નું મેનેજમેન્ટ:

અભ્યાસ વિસ્તાર માં લીઝ ધરાવતા વિસ્તારમાં કોઈ પાણી ની કેનાલ કે ઋતુપ્રમાણેની કેનાલ પસાર થતી નથી. જોકે લીઝ વિસ્તારની બહાર એક નાળુ વહે છે. નાળાનું બધુજ પાણી નદી માં જાય છે. માટી નાં ધોવાણ તથા પ્રવૃત્તિ દ્વારા નિકળતા અનિયંત્રીત પાણી ની ચકાસણી કરી તેના નિયંત્રણ માટેનાં યોગ્ય પગલાં લેવામાં આવશે.

૮.૩ અવાજ નું મેનેજમેન્ટ:

- અવાજનું માપન યોગ્ય સમયે કરવામાં આવશે અને તેનાં નિયંત્રણ માટેનાં પગલાં લેવામાં આવશે.
- કારીગરો ને જ્યાં વધારે અવાજનું પ્રમાણ હશે ત્યાં કાનમાં લગાવવા નાં ધ્વનિ નિયંત્રીત યંત્ર આપવામાં આવશે.
- ખોદકામ ક્ષેત્ર ની નજીક અને અન્ય ભારે યંત્ર હોત તેવી જગ્યાનું અવાજનું માપન સમયસર કરવામાં આવશે. અને દરેક યંત્ર ની યોગ્ય માવજત કરવામાં આવશે. જેથી અવાજની માત્રા ધારાધોરણ થી ઓછી રહે.
- આંતરિક રસ્તા આસપાસ ઝાડ વાવવામાં આવશે.

૮.૪ જમીનની વ્યવસ્થા:

સમય અવધિ પુરી થયા પછી કુલ ૮.૦૯૫ હેક્ટર વિસ્તારમાં પાણીનો સંગ્રહ કરી શકાય તેવી વ્યવસ્થા કરવામાં આવશે અને ૧.૧૨૫૦ હેક્ટર વિસ્તારમાં ગ્રીનબેલ્ટ વિકસાવવામાં આવશે.

૮.૬

ક્રમ	યોગ્ય પગલાં	મુડી ખર્ચ રૂ. આયોજીત	વર્ષિક ખર્ચ રૂ. અઅયોજીત
૧	પ્રદુષણ નિયંત્રણ	---	૯૦,૦૦૦
૨	વસ્તી ગણતરી	---	૫૦,૦૦૦
૩	આરોગ્ય અને સારવાર	૨૦,૦૦૦	૫,૦૦૦
૪	ગ્રીન બેલ્ટ	૫૦,૦૦૦	૨૫,૦૦૦
૫	ખાણકામ વિસ્તારની બહાર ની પ્રવૃત્તિ	૩૦,૦૦૦	૧૫,૦૦૦
૬	અન્ય પ્રવૃત્તિ	---	---
	કુલ સરવાળો	૧,૦૦,૦૦૦	૧,૮૫,૦૦૦

૮.૭ ઉપસંહાર (કનકલુઝન):

એન્વાયર્નમેન્ટ ઇમ્પેક્ટ એસેસમેન્ટ (EIA) નાં અભ્યાસ દરમ્યાન હવામાં તરતા રજકણો નું પ્રમાણ વધશે કે જેને પાણીનાં છંટકાવ તથા વૃક્ષારોપણ થી નિયંત્રીત કરી શકાશે. ખાણપ્રવૃત્તિને કારણે આસપાસના વાતાવરણ અને અર્થવ્યવસ્થા પર કોઈ ખાસ આડઅસર થશે નહીં પરંતુ સીધી કે આડકતરી રીતે રોજગારી ની તકો ઉભી થશે. પર્યાવરણની જાળવણી માટે અસરકારક પગલા લેવાનાં ભાગરૂપે ગ્રીનબેલ્ટ વિક્સાવવામાં આવશે. જેના કારણે ચાઇના ક્લે માઇન નો પ્રોજેક્ટ વિસ્તારમાં ઉદ્ભવતા પ્રદુષણ ને નિયંત્રીત કર શકાશે.

ખાણપ્રવૃત્તિ દરમ્યાન પર્યાવરણનું માપન વ્યવસ્થા સતત રાખવામાં આવશે. આશરે ૧ લાખ રૂપિયા શરૂઆતમાં તથા ૧.૮૫ લાખ રૂપિયા ધારાધોરણ ની માત્રા થી ઓછી માત્રા માં પ્રદુષણ નું નિયંત્રણ કરવા માટે વાપરવામાં આવશે. આમ આ પ્રોજેક્ટ ને કારણે અભ્યાસ વિસ્તાર માં આર્થિક-સામાજિક વ્યવસ્થામાં હકારાત્મક અસરો રહેશે અને તેનાથી આ વિસ્તાર નો વિકાસ થશે.

ચાઇના ક્લે માઇન પ્રવૃત્તિ એ રાજ્ય સરકાર માટે રોકડ આમદની નથી પરંતુ ગુજરાત રાજ્યમાં ચાઇના ક્લે માઇન નાં ઉદ્યોગનો તંદુરસ્ત વિકાસ થશે.

આ આયોજીત માઇનીંગ નાં વિકાસ થી આસપાસ ની રોજગારી ની તકો બદલાશે જેનાથી વધુ લોકો (શક્ત કૃષિ પ્રવૃત્તિ ને બદલે) ઔદ્યોગિક પ્રવૃત્તિઓ તરફ આકર્ષાશે.

અભ્યાસવિસ્તારમાં હજુ પણ શૈક્ષણિક, આરોગ્ય રહેણાંક, પાણી, વિજળી, વગેરે બાબતે ઉણપ છે. આ ખાણપ્રવૃત્તિને કારણે અને અઅની સાથે જોડાયેલ ઔદ્યોગિક તથા ધંધાકીય પ્રવૃત્તિઓને કારણે આ પરિસ્થિતી માં સુધારો આવશે. તેવી ધારણા છે. સરકારનાં સી એસ આર આદેશ મુજબ કોર્પોરેટ સોશીયલ રીસ્પોન્સીબીલીટી ની સૂચિત પ્રવૃત્તિઓ અને ખર્ચ રહેશે.